

Forfatter: Sparre, Jep Thordsen

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1547-12-08)

Citation: Sparre, Jep Thordsen: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1547-12-08)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 147. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010124.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kalmar, 8. December 1547.

Jep Tordsen [Sparre] til Mogens Gyldenstjerne.

Han takker for Laanet paa 100 Dir. Klager over Forurettelser ved Skiftet i Lund; beder ham henvende sig til Kongen og klager over Klaus Bille m. fl. Om hans Foler. Det ham givne Lejde er ikke bleven holdt. Protesterer mod de af en Svensker mod ham udsprede Bagvaskelser.

Myn ganske wenlig oc kerlig helssen alttjd ttillfooren skreffvett mett waar herre. Kjere her Maavenss Gjllen stjern, ssvaager oc ssjnerlige gode wen, thaker jeg etter gerne ffoor dett hvnrett daller, y lentte meg nv oc ssende meg mett mjn tjener Hanss Bok, hvilkett jeg vil gerne jgen mett etter ffoorskjille oc bettalle etter dom jgen till gode rede; dett ved Gvd, de goress meg nv vel j behoff. Kjere her Maaenss, ssom y skrjffve meg ttill om naagen ttrette, ssom Jakop Maaverssen oc y skvllle haffve ttill hobe, ssaa ttøkess meg jlle vere, ad ssaa er; jeg ssaage ffast heller, ad y vore gode vener ttill ssamen oc ffoor ljgttess anerledess; men ssom y skrjffve om Haffvebyere, ssaa ved dett alle man der nere oom krjng, ad dett ljger ttill Ssvenstorp oc ike ttill Skvrop, oc om de vjne, der skvllle verett ttagen, ad dett skvllle ligen ttill Skvrop y mange aar, dett er dett mjn klaffve er, ad de haffve hafft mitt bortte j mange aar, ssom y sselfve vel vide, oc vide oc vel best sselfve, hvor ttill ssame skoff ljger ttill Ssvenstorp; men Jakop oc jeg, vj ffoorljgess vel der oom, naar Gvd vil, vj kome ttill hobel). Hvad han haffver affs. 148 mitt, ssom lenge haffver verett bortte, bliffver vel gott ad gøre mett, ssaa han retter ssig vel sself, oc jeg vil ike heller vere hanom ffoor ner, men jeg anttvaarett etter Ssvenstorp mett Haffvebyer, daa vj skjfftte y Lun. Ville y dett sselfve lade heden gaa, der maa jeg jnttet om; jeg er ike nv sself heller ssaa ner, ad jeg kan der till ssvare; men y wide dett vel sselfve, ad dett ljger ttill Ssvenstorp, oc Jakop ocssaa. Kjere her Maaenss, ssom y sskrjffve om ssaa mange gaare, jeg ffik aff eder, daa wy skjfftte, oc y ffik ike ssaa mange mod jgen, ssaa haffve wj en gang skjfftt oc gortt breff oc ssegel melom waass, oc dett bestaar jeg, ike ttro jeg, y heller anett gøre. Haffver Jakop oc y naagen ttrette ssamen, der maa jeg jnttet oom.2) Kjere her Maaenss, y vide wel sselfve, hvad ffoordel jeg gore etter y Lvn, ssame ttjd vj skjfftte, oc hvad y meg jgen laavett, oc der skjfftte vj efftter; ellers haffde jeg ike gortt dett, jeg gore; ttj ville vj jnttet her om ttalle anett, en ssame breff oc ttillsaffwen bliver ved sjn ffvllle magtt, ssom de gore(!) ere. Kjere her Maaenss, om dette her vkristeligtt brvg oc hanljng, ssom de gaa oomkrjng mett meg oc haffue meg ssaa skennelige skøfflett, ffraattagett oc aff fførd oc oomkvil hvgett dett, dett jnk oc skam er ad høre, ffoor vden altt dett anett er, ssom de meg ttill ffooren gortt oc ffoorffvltt haffver, ssom y sselfve wide, oc vide oc wel, ad jeg ike haffde kome ttill Lvn, haffde ike y, Ttage Aattssen, Jakop Maaverssen oc fflere mjne vener haffde (!) verett, ssom skreff meg djd, oc paa hanss naades breff oc skrjff velsse oc ssaa, ssaa ved hvor erllig man, hvor meg ffoorfvldess oc metthanledis y Lvn oc ttvanget breff oc ssegel vdaff emod looffven, ressessen oc voore ffryheder oc mod hanss naadis egett breff oc ssegel, hvilkett meg ike ljdeligtt vaare, eller rett er, ad jeg skvle schie, der vdoffver er meg ssaa skenelig oc vbarmhjertelig mett hanlett oc vellelig ffraattagett altt, hvad jeg der haffde,s. 149 oc gøre nv ett hvjssshvass herffoor oc ssjge, de haffve lagtt ssaa mange penjnge vdh, iiiii tvvssen daller3), oc jeg bad dom jngen penjnge vdlege, ttj jeg haffde jnttet aff jngen vden Gvss oc mitt rette egett; nv løber skaden ii gange ssaa megett, dett dett(!) de haffve meg ffraa ttagett oc oomkvil ladett hvgett, ffoor vden mitt jore goss de haffve ttagett, en ssom de penjnge ttill ssjge; kvne de ssaa mett løgen oc bedregerj kome ttill goss oc ttill herligthhed, daa haffve de gaatt ad gøre; ssaa lett er ike jeg eller mjne ffooreller der ad kome, oc ike agtter jeg heller ssaa lett ad ville sslipett; jeg haffver dett nv en ssaalt ttill ett vederkjøb, ssom dett bere ffoorssvare kan, en jeg kan gøre. Her Klaffvess Bille, den ffjne kvjne, vjlle oc gerne haffve goss, oc han staar jnttet j ssame breffve, han har heden ttagen, hvad jgen paa mjn gaar var, hvilkett skall bliwe hannom oc ssame Knvd Perssen ssvrtt ad bettalle; de vjlle gerne haffve goss, dett hjelper rett eller vrett, ljge ssom de ffik Nelss Bradess goss; men nest Gvss hielp vil jeg sse paa mitt, ad dett ike ske skal. Knvd Perssen haffver ttagen mjn strjger ttill hjelp oc gortt hanom ttill ffogett paa mjn gaar oc begaffvett hanom oc fflere ttill; de digtter ssaa mange lögner ttill hobe, ssom hanom oc dom ttøkess gaatt ad vare, paa dett ad ssame Knvd Perssen mett ssame ttegelstryker kvne ttess bere haffve deress fframgang mett hvad de haffve heden staallen, ssom de haffve gortt mett meste partten altt, hvad der haffver verett, oc gjffven hjnanen breffve jgen, ljge ssom deress erlighed ttillsjger. Kjere her Maaenss, ssaa beder jeg etter gerne, ad j ville hanlle mett kongelig magestatt, ad jeg kan ffaa hanss naadis venskab, oom jeg er ffoorfførd aff naagen mjne møss gjner ffoor hanss naade, oc hanss naade vjlle der gjffve meg ssitt breff oc ssegel paa, oc hanss kongelig magestatt ike vjlle ttillstede, ad de ssaa ttbage meg ffraa oc ooverfalle, ssom meg skett er. Hvad hanss naade ocs. 150 kansseleren mett naagre fflere aff raadett meg laaver oc ttillsiger mett breff oc ssegel, dett vil jeg ttro; men ssome aff de anre, jgen ere, vil jeg ike ttro, dett de vjlle gjffve meg en ganske ttjne ffvil mett breffve, thy jeg wed, hvor de hjøltt kong Kristen, ssome aff donom, mett breff oc ssegel, oc mange a[n]re fflere. Hanss nade ved oc vel sself, ad jeg jngen stess haffver verett hanom vner ygen, men megett gortt oc vdlagtt foor hanss naadess skjll, ssaa hanss kongelig magestatt vjlle ssig bettenke, hvor meg gortt oc hanlett er. Oc Johan Ffriss skreff meg ttill aff hanss naadess mvn, ssaa ad hanss naade ike haffde ladett ttagett mitt goss, oc ike heller var mett hanss k. m a villge eller beffalnng, hvilkett jeg ttaker hanss k. m a ganske gerne ffoor; ttj ffoorvnrer meg, hvj ad disse anre haffve dom der till vellett oc gortt meg sslig en vbodelig skade. Kjere her Maaenss, ad j vjlle vel gjøre oc byde meg itt gaatt ssva, dett i ffaa aff hanss naade, ttillbage jgen; ttj jeg gjffver meg ike der ner, vden jeg ffaar hanss naadis venskab oc breff oc ssegel der paa 4), oc ad de lade mitt stanne vbehjnrett oc lade komme jgen, hvad de haffve aff fførtt oc bortt ttagett. Thy vide vel sselfve, ad staar dett ssaa lenge, daa kan der kome megett ontt vdaff. Kjere her Maaenss, ad y vjlle nw gøre her vdj, ljge ssom mjn gode ttro er ttill etter; jeg vil dett alttjd gerne jgen mett

etter ffoorskjille, oc j hves maade jeg kan etter ttill vilge eller ttjenest vere, vil jeg alltjd ganske gerne gøre. Her mett etter Gvd almegettigste befallendis, oc beder jeg etter grjsse etterss kjere hvstrv, mjn ffar broder daatter, ffrv Ane, mett mange m gode natter paa mjne vegne. Aff Kalmaren vor fprove dag aar mdxlvii.

Jep Thorssen.

Kjere her Maaenss, er meg oc ssagtt, ad Laak haffver ttagen en hob aff mjne ffoller ttill sseg. Vjlle y haffve vel gortt, ad de maatte haffve bleven ttill stede; jeg vil bettalle fforett, de ffoorttere, 5) ssaa jeg kvne dom ffaa, s. 151 naar mitt bod kome der efftter, oc kvne j ladett ssett naagett mitt ttjngest ttill dett beste, baade jeg der ganske gerne oom oc vjlle dett gerne jgen ffoorskjille. Jeg hade oc en mjn ttjener der nere j ssjst oc skvllle ssett mjtt ttjngest ttill gode; den rende her Klaffvess Bjless oc Knvd Perssens svvene efftter oc strepett oover, ljge ssom dett vaare j ett ffjne lan. Ttessljgest var jeg sselff paa vege oc vjlle der ner ttill etter, j ssjst jeg hade den legde aff hanss naade, oc vjssde jeg ii eller (!) aff mjne ttjner ffoor hen ad bestille mjne erende; dom ooverffal Vernerss ¹⁾) ffogett j Blegjng oc ttog ii eller iii drengge ffraa dom. Der jeg dett fffornam, pakett jeg meg ttill bage jgen, ad de ike anerledis vjlle haalle deress legde 6); oc vankett her alle hane ttalle der oom. Kjere her Maaenss, ad j oc vile ssjge ssame Klaffvess Bjlle oc Knvd Perssen, ad de jnttet lod strepe mjne ttjener oover; derssom dhe(?) dett gøre, nødess meg ttill ad strepe jgen, der ttør naagen ffjness j naagen nassjoon jgen entten aff de gamle eller vnge, Knvd Perssen haffde naagen ttalle mett en Svenske(?) karll 7), j ssjst var komet her aff Ssverjg, oc ssade, ad jeg ike hade hanlett meg bere her j Ssuerjge en j Danmark oc skvllle haffve her ligen baade hoss moderen oc hoss daatteren; dett skal han haffve løgen ssom en ere løss ffoorreder, ssom han er. Jeg har hanlett meg i Danmark ssom en erllig man oc her j Ssverjg oc ttessljgest, oc skal jeg ttage kongelig magestattz breffve der epaa her aff rjgett, hvorledess jeg meg her hanlett haffuer. Jeg ved oc vel, hvor han oc den strjger paa paa(!) mjn gaar haffver løgen oc digttet oc kjøfftt ffoolk ttill ad lvywe oc digtte mett donom oc gyffvett dom store gaffver ttill oc ere de største ffoorreder, ssom meg mest skade har gortt nv y mjn ffraaverelsse oc staallett mitt bortt; ssaa dan haffve de hemelig bestillett, daa ssame Knvd Perssen var paa mjn gaar.

s. 152(Bagpaa: Seglet, Udskriften og Mogens Gyldenstjernes Paaskrifter:)

Erllig oc welbyrdig man oc strenge rider, her Maavenss Gjllenstjern, høffvessmann paa Draffvesholm, mjn kyere ssvaager oc ssjnerligen gode wen, kierlligen ttillskreffven.

Om Knud Perssen oc her Claues Bylle met mere.

Anamit tette breff ten 29 dag ianuary anno 1548.

(Mogens Gyldenstjernes Randbemærkninger:)

1) Om Hauebjerg har leget tyl Suensstrop, at ieg wyl lade tet bort gaa etc. 2) At Jacop oc ieg trette sammen, maa hand inttet om. ³⁾) Daler. 4) Hans n venskab. 5) Folier. 6) Icke holle leyde. 7) Suens karl.